

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 64 став 1 точка 22 од од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/02, 51/03, 85/03, 40/04, 61/05 и 129/06) и член 143 став 4 од Законот за банките („Службен весник на РМ“ бр. 67/2007), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

ОДЛУКА

за условите и постапката за спроведување на планот за рехабилитација и планот за пренос на средствата и обврските („Службен весник на РМ“ бр. 31/2008)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со оваа Одлука се пропишуваат условите и постапката за спроведување на планот за рехабилитација и планот за пренос на средствата и обврските на банка во која е воведена администрација (во понатамошниот текст: банката во администрација) во друга банка.

2. Основната цел на плановите од точка 1 од оваа Одлука е да обезбедат заштита на интересите на доверителите на банката во администрација и на банкарскиот систем во целина.

3. Плановите од точка 1 од оваа Одлука ги изработува администраторот именуван од страна на гувернерот на Народната банка на Република Македонија (во понатамошниот текст: Народната банка) и претставуваат дел од извештајот за состојбата на банката во администрација.

При изработката на плановите од точка 1 од оваа Одлука, администраторот е должен да ги почитува одредбите на Законот за банките и на оваа Одлука.

II. ПЛАН ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈА

4. Во случаите кога администраторот ќе оцени дека постојат услови за подобрување на финансиската состојба на банката во администрација и за постигнување на потребното ниво на солвентност и/или ликвидност, изработува план за рехабилитација на банката во администрација.

За остварување на основната цел од точка 2 од оваа Одлука, во планот за рехабилитација, администраторот предлага мерки кои ќе овозможат:

- подобрување на работењето на банката во администрација;
- зајакнување на финансиската состојба на банката во администрација;
- постигнување усогласеност со супервизорските стандарди пропишани со Законот за банките и прописите донесени врз основа на овој Закон.

5. Планот за рехабилитација ги содржи следните општи елементи:

- Проценка на висината на сопствените средства, солвентната и ликвидносната позиција на банката;
- Проценка на подготвеноста на акционерите на банката за вложување на дополнителен капитал за покривање на загубите на банката;
- Опис на начинот на спроведување на рехабилитацијата на банката и
- Проценка на трошоците поврзани со спроведувањето на активностите на администрацијата.

Покрај елементите од став 1 од оваа точка, планот за рехабилитација ги содржи најмалку и следните генерални елементи:

- причините кои предизвикале воведување администрација;
- утврдување цели кои треба да се исполнат со временска рамка и мерки кои треба да се преземат за постигнување на целите;
- дефинирање индикатори/показатели кои треба да се остварат во текот на администрацијата, вклучувајќи и дефинирање на нивото на планираните индикатори, коешто треба да го достигне банката во администрација по исполнувањето на планот за рехабилитација.

6. Во зависност од причините заради кои е воведена администрацијата во банката, планот за рехабилитација може да ги содржи и следните специфични елементи:

- достигнување соодветно ниво на сопствените средства и/или стапка на адекватност на капиталот;
- отстранување на делот од портфолиот на банката кое носи загуба преку соодветно вршење исправка на вредноста, односно издвојување посебна резерва;
- диверзификација на активата и пасивата заради постигнување соодветно ниво на ликвидност;
- престанок со работа на филијали или други организациски делови кои работат со загуба;
- престанување со вршење финансиски активности кои значат загуба за банката;
- преземање засилени активности за наплата на лошите кредити;
- навремена исплата на депозитите, согласно со нивната рочност;
- назначување лица со соодветна стручност и знаење за управување со материјалните ризици на кои е изложена банката во администрација;
- преземање мерки за воспоставување и/или унапредување на системот на внатрешна контрола и на Службата за внатрешна ревизија;
- соодветни измени во информативниот систем;
- одложување на плаќањето дивиденди на акционерите на банката во администрација.

7. Планот за рехабилитација не смее да содржи активности и решенија кои:

- ќе предизвикаат пораст на активата на банката во администрација над стапката на раст која одговара на нивото на нејзините сопствени средства и на нејзината финансиска сила;
- значат стекнување капитални делови во други правни лица, или одобрување кредити и други облици на изложеност кон лицата поврзани со банката и лицата поврзани со нив, под поповолни услови од условите што се применуваат за другите клиенти на банката во администрација.

8. Планот за рехабилитација на банката може да се спроведе преку еден или повеќе од следните начини со:

- продажба на активата на банката;
- зголемување на сопствените средства на банката преку издавање акции за доверителите или за нови инвеститори во согласност со овој Закон;
- продажба на акциите и
- статусни промени на банката.

Активностите од став 1 од оваа точка се вршат согласно со Законот за банките. Гувернерот на Народната банка пропишува процедури за спроведување на активноста од став 1 алинеја 1 од оваа точка.

9. Доколку гувернерот го одобри планот за рехабилитација, согласно со Законот за банките, администраторот е должен да го спроведе планот и да ги преземе потребните активности за реализација на планот.

10. Администраторот е должен, најдоцна до петнаесеттиот ден во тековниот месец, да достави до гувернерот на Народната банка извештај за текот на спроведувањето на планот за рехабилитација за претходниот месец.

Заедно со извештајот од став 1 од оваа точка, администраторот доставува и месечни извештаи за нивото на остварените приходи и расходи на банката во администрација, во целина и по одделни организациски делови.

11. Во случај кога во текот на администрацијата ќе настанат околности кои можат негативно да влијаат врз спроведувањето на планот за рехабилитација, планот може да биде соодветно изменет и дополнет заради негово прилагодување кон новите околности, за што е потребно да се добие согласност од гувернерот на Народната банка.

III. ПЛАН ЗА ПРЕНОС НА СРЕДСТВАТА И ОБВРСКИТЕ

12. Со планот за пренос на средствата и обврските на банката во администрација во друга банка се определуваат средствата и обврските на банката во администрација кои се предвидува да бидат пренесени во друга банка или банки (во понатамошниот текст: банката-купувач).

Администраторот може да предложи пренос на сите или само на дел од средствата и обврските на банката.

13. Планот за пренос на средствата и обврските на банката во администрација мора да содржи пренос најмалку на сите осигурени депозити за

кои Фондот за осигурување на депозитите, согласно со прописите, има обврска да ги обештети (во понатамошниот текст: депозити што се обештетуваат).

Доколку вредноста на средствата кои можат да се пренесат во друга банка се во помал износ од вредноста на депозитите што се обештетуваат, износот на депозитите кои може да се пренесат се утврдува со пропорционално вклучување на депозитите што се обештетуваат по поединечно лице.

Доколку вредноста на средствата кои можат да се пренесат во друга банка се во поголем износ од вредноста на депозитите што се обештетуваат, но се помали од вкупните обврски на банката во администрација, износот на обврските кои може да се пренесат се утврдува со пропорционално вклучување на сите поединечни обврски.

Доколку преносот на средствата и обврските се изврши со плаќање премија од страна на банката-купувач (вредноста на средствата е поголема од вредноста на обврските), премијата останува во банката во администрација.

14. Средствата и обврските на банката во администрација можат да се пренесат единствено во банки кои се квалификувани понудувачи.

Како квалификувани понудувачи се сметаат оние банки кои ги исполнуваат критериумите пропишани од страна на гувернерот на Народната банка.

15. Сите лица вклучени во преносот на средствата и обврските на банката во администрација се должни да обезбедат почитување на доверливоста на целиот пренос на средствата и обврските.

По исклучок на став 1 од оваа точка, банката-купувач и гувернерот на Народната банка ја известуваат јавноста за извршениот пренос на средства и обврски на банката во администрација во банката-купувач, по завршувањето на преносот.

16. Администраторот и квалификуваните понудувачи се должни да ги следат процедурите за спроведување на преносот на средствата и обврските пропишани од страна на гувернерот на Народната банка.

17. Планот за пренос на средствата и обврските на банката во администрација во банката-купувач треба да содржи најмалку:

- Проценка на висината на сопствените средства, соловентната и ликвидносната позиција на банката;
- Проценка на вредноста на вкупните средства и утврдување на обврските на банката;
- Проценка на средствата и обврските на банката што би се пренеле во друга банка и
- Ефектите од преносот.

18. Преносот на средствата и обврските на банката во администрација се состои од следниве чекори:

- изработка на планот за пренос од страна на администраторот;

- одобрување на планот за пренос од страна на гувернерот на Народната банка;
- назначување друштво за ревизија со задача да изврши ревизија на средствата и обврските кои ќе се пренесуваат и на нивната вредност, доколку е тоа предвидено во планот за пренос на средствата и обврските;
- идентификување на квалификуваните понудувачи;
- утврдување на датумот кога ќе се одржи состанок помеѓу квалификуваните понудувачи и администраторот (во понатамошниот текст: затворената понуда) и на кој квалификуваните понудувачи ќе бидат запознаени со понудата за пренос на средствата и обврските;
- подготвка на соодветната документацијата од точка 22 од оваа Одлука (во понатамошниот текст: пакет на документи) која ќе се достави до квалификуваните понудувачи на датумот на затворената понуда;
- информирање на квалификуваните понудувачи за затворената понуда;
- обезбедување присуство на затворената понуда само на оние квалификувани понудувачи кои го потпишале стандардниот договор за доверливост на податоците и постапката (во понатамошниот текст: стандарден договор за доверливост). Со стандардниот договор за доверливост се обезбедува доверливост на податоците и постапката, преку дефинирање на правата и одговорностите на сите лица кои учествуваат во преносот;
- спроведување на затворената понуда;
- организирање евентуални посети на банката во администрација од страна на квалификуваните понудувачи;
- одредување на крајниот рок за доставување на понудите од страна на квалификуваните понудувачи;
- избор на банката-купувач, согласно со процедурите пропишани од гувернерот на Народната банка;
- потпишување финален договор за пренос на средствата и обврските на банката во администрација на банката-купувач (во понатамошниот текст: финалниот договор).

19. При преносот на средствата и обврските на банката во администрација во банката-купувач, администраторот ги врши следниве активности:

- ги идентификува средствата и обврските што ќе се пренесуваат и ја утврдува нивната вредност, согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди пропишани согласно со Законот за банките;
- го изработува и го поднесува планот за пренос на средствата и обврските до гувернерот на Народната банка;
- го избира друштвото за ревизија, доколку е тоа предвидено со планот за пренос на средствата и обврските;
- го подготвува пакетот на документи;
- го одредува датумот на затворената понуда;
- ги врши сите технички подготовки за спроведувањето на понудата, вклучувајќи и испраќање на стандардниот договор за доверливост до сите квалификувани понудувачи. Листата на квалификувани понудувачи ја добива од гувернерот на Народната банка;
- ја реализира затворената понуда;

- одлучува за потребата од организирање посети на банката во администрација од страна на квалификуваните понудувачи, преку кои тие ќе можат да извршат анализа на средствата и обврските кои се пренесуваат;
- ги организира евентуалните посети на банката во администрација од страна на квалификуваните понудувачи;
- го одредува крајниот рок за доставување понуди од страна на квалификуваните понудувачи;
- ги разгледува добиените понуди од квалификуваните понудувачи;
- го информира гувернерот за содржината на добиените понуди;
- предлага избор на банка-купувач;
- го потпишува финалниот договор.

Во текот на целиот пренос на средствата и обврските на банката во администрација, администраторот е должен да соработува со Народната банка. Администраторот е должен, најдоцна до петнаесеттиот ден во тековниот месец, да достави до гувернерот на Народната банка извештај за текот на спроведување на планот за пренос на средствата и обврските на банката во администрација за претходниот месец, како и во кој било друг момент да ги достави сите податоци и информации кои од него ќе ги побара гувернерот на Народната банка.

20. При преносот на средствата и обврските на банката во администрација на банката-купувач, гувернерот на Народната банка:

- ги пропишува критериумите за утврдување квалификувани понудувачи;
- ги одредува квалификуваните понудувачи согласно со пропишаните критериуми;
- го разгледува планот за пренос на средствата и обврските и донесува одлука за негово одобрување, во согласност со роковите пропишани во Законот за банките;
- пропишува детальни процедури за спроведување на затворената понуда;
- пропишува стандарден договор за доверливост, како услов за учество во затворената понуда;
- го пропишува финалниот договор;
- дава согласност за изборот на банката-купувач.

21. При преносот на средствата и обврските на банката во администрација на банката-купувач, квалификуваниот понудувач е должен да одговори на поканата за учество во затворената понуда, изразувајќи ја својата заинтересираност, односно незаинтересираност. Доколку квалификуваниот понудувач изрази заинтересираност да учествува во затворената понуда, тој е должен:

- да ги испрати сите податоци и информации кои од него ќе ги побара администраторот;
- да го потпише доставениот стандарден договор за доверливост и да испрати копија од потпишаниот договор пред датумот на понудата, во рок определен од гувернерот на Народната банка. Квалификуваниот понудувач го доставува оригиналниот договор на датумот на понудата, врз основа на што му се доставува пакетот на документи;

- да определи лице кое ќе биде одговорно за испраќање на потребните податоци и информации, учество на затворената понуда, разгледување на пакетот на документи и претставување на квалификуваниот понудувач во текот на спроведувањето на затворената понуда;
- доколку е потребно да изврши анализа на средствата и обврските што се пренесуваат, во банката во администрација;
- да достави понуда до администраторот за условите под кои е подготвен да го изврши преносот на средствата и обврските;
- доколку е избран за банка-купувач, го потпишува финалниот договор.

22. Пакетот на документи ги содржи најмалку следниве податоци и информации:

- a) Во случај на пренос на сите средства и обврски на банката во администрација (продажба на банка):
 - Број на филијали, експозитури и други деловни единици,
 - Локација на банката во администрација и на филијалите, експозитурите и другите деловни единици,
 - Број на вработените на секоја локација,
 - Податоци за основните средства на банката и основните средства кои се користат под наем, со наведување на книgovodствената вредност или износот на киријата,
 - Податоци за информацискиот систем,
 - Податоци за кредитите: број и вредност на кредити на секоја локација, име и износ на изложеноста кон најголемите клиенти, кредити на лицата поврзани со банката, агрегирани податоци за класификацијата на изложеноста на кредитен ризик, агрегирани податоци за класификација на изложеноста по кредитен производ, по сектор, по дејност, по валута и слично,
 - Податоци за депозитите: број и вредност на депозити на секоја локација, износ на депозитите според нивната резидуална рочност, износ и број на депозитите осигуруани во Фондот за осигурување на депозити, име и износ на најголемите депоненти, депозитите на лицата поврзани со банката,
 - Податоци за случаите кога исто лице се јавува како кредитокорисник и депонент со износ на нето-изложеноста или нето-задолженоста на банката во администрација,
 - Износ на позајмици,
 - Податоци за вонбилансните побарувања и обврски на банката во администрација,
 - Генерални податоци за сите подружници на банката во администрација и за сите вложувања на банката во нефинансиски институции,
 - Акционерска структура на банката во администрација,
 - Преземени мерки кон банката во администрација и изречени прекршоци,
 - Основни податоци за судски постапки против банката во администрација или покренати од неа,
- b) Во случај на пренос на дел од средствата и обврските на банката во администрација:
 - Вид, број и книgovodствена вредност на средствата што се пренесуваат,

- Локација на средствата и обврските што се пренесуваат,
- Податоци за кредитите што се пренесуваат: број и вредност на кредитите, име и износ на изложеноста кон најголемите клиенти, кредити на лицата поврзани со банката, агрегирани податоци за класификацијата на изложеноста на кредитен ризик, агрегирани податоци за класификација на изложеноста по кредитен производ, по сектор, по дејност, по валута и слично,
- Вид и книговодствена вредност на обврските што се пренесуваат,
- Податоци за депозитите што се пренесуваат: број и вредност на депозитите, износ на депозитите според нивната резидуална рочност, износ и број на депозитите осигуруани во Фондот за осигурување на депозити, име и износ на најголемите депоненти, депозитите на лица поврзани со банката.

23. Банката-купувач ги презема обврските и средствата кои се пренесуваат од банката во администрација, според условите договорени помеѓу банката во администрација и клиентот, а кои важат на денот на преносот.

24. Доколку во текот на спроведувањето на преносот на средствата и обврските на банката во администрација се утврди дека не е можно неговото реализација или доколку воопшто не се добијат понуди или ако се добијат понуди кои не овозможуваат исполнување на целите на планот за преносот на средствата и обврските на банката во администрација, гувернерот на Народната банка донесува решение за одземање на дозволата за основање и работење и исполнување на условите за отворање на стечајна постапка во банката во администрација.

IV. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

25. Оваа Одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

**О. бр. 02-15/II-3/2008
28 февруари 2008 година
Скопје**

**м-р Петар Гошев
гувернер и
претседател
на Советот на Народната банка
на Република Македонија**